

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 58/2020
31.03.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији су пуномоћници Миладин Дабетих и Ранко Дабетих, адвокати из ..., против туженог ЈКП „Београдски водовод и канализација“, са седиштем у Београду, чији је пуномоћник Марко Милутиновић, адвокат из ..., ради поништаја решења и враћања на рад, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3092/18 од 01.03.2019. године, у седници одржаној 31.03.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ, пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 3092/18 од 01.03.2019. године, тако што се **ОДБИЈА** као неоснована жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П1 1947/17 од 21.05.2018. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженом на име трошкова поступка ревизије плати 66.000,00 динара.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 1947/17 од 21.05.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је, као неоснован захтев тужиоца којим је тражио да се поништи, као незаконито решење туженог о отказу уговора о раду бр. ... од 16.05.2017. године, којим је тужиоцу отказан уговор о раду бр. ... од 01.04.2002. године и сви пратећи анекси уговора, захтев тужиоца да се обавезе тужени да тужиоца врати на рад, на одговарајуће радно место, које одговара његовој стручној спреми, знању и способностима, као и захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом на име трошкова поступка плати 4.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3092/18 од 01.03.2019. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у делу става првог изреке и поништено је, као незаконито решење туженог о отказу уговора о раду бр. ... од 16.05.2017. године, којим је тужиоцу отказан уговор о раду бр. ... од 01.04.2002. године и сви пратећи анекси уговора и обавезан тужени да тужиоца врати на рад. Ставом

другим изреке, укинута је првостепена пресуда у преосталом делу става првог изреке и одбачена тужба о захтеву тужиоца да се обавезе тужени да тужиоца врати на одговарајуће радно место које одговара његовој стручној спреми, знању и способностима. Ставом трећим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у делу става првог и става другог изреке првостепене пресуде и обавезан тужени да тужиоцу на име трошкова поступка, које је имао пред првостепеним судом плати 103.500,00 динара, са каматом од дана извршности пресуде до исплате, а преко досуђеног износа одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка пред првостепеним судом и одбијен захтев туженог за накнаду трошкова поступка у износу од 103.500,00 динара. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова жалбеног поступка плати 33.000,00 динара. Ставом петим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 87/18), Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија туженог основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је засновао радни однос код туженог на неодређено време 20.04.2000. године, на пословима ..., са четвртим степеном стручне спреме и занимањем техничар друмског саобраћаја. Тужилац је приликом заснивања радног односа туженом доставио диплому о стеченом положеном матурском испиту Саобраћајно техничке школе у Земуну од 31.01.2000. године, на основу које су странке касније закључиле уговор о раду 01.04.2002. године, којим је тужилац распоређен на исте послове за које је предвиђена стручна спрема СС/IV, друштвена или техничка струка. Дописом Саобраћајно техничке школе у Земуну од 17.02.2017. године, тужени је обавештен да тужиоцу није издата диплома о четвртостепену стручне спреме, образовни профил техничар друмског саобраћаја, да се исти не налази у матичној књизи, нити у регистру уписаних ученика, да су деловодни број дипломе и број матичне књиге непостојећи, а потписи одељенског старешине и директора непознати. Спорним решењем о отказу уговора о раду од 16.05.2017. године, тужиоцу је отказан уговор о раду од 01.04.2002. године јер је послодавцу доставио диплому о стеченом средњем образовању у трајању од четири године, за образовни профил – техничар друмског саобраћаја, која није веродостојна јавна исправа, на основу које је од 01.04.2002. године, распоређен на послове за које је Правилником о организацији и систематизацији послова предвиђен четврти степен стручне спреме, чиме је учинио повреду радне обавезе из члана 179. став 2. тачка 5. Закона о раду, у вези члана 6. Уговора о раду и члана 4. став 1. тачка 3. Закона о раду и непоштовање радне дисциплине из члана 179. став 3. тачка 6. и 8. истог закона. Доношењу спорног решења претходило је достављање упозорења о постојању разлога за отказ уговора о раду од 20.04.2017. године, којим је тужилац упозорен на постојање разлога за отказ уговора о раду, због повреда радних обавеза и непоштовања радне дисциплине наведених у решењу о отказу уговора о раду.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио, као неоснован захтев тужиоца, с обзиром да је сматрао да је тужилац поступио супротно одредби члана 15. став 1. тачка 3. Закона о раду, јер је приликом закључења уговора о раду од 01.04.2002. године, туженом предао диплому која није веродостојна јавна исправа, те да је необавештавањем туженог да је приликом закључења уговора о раду предао фалсификовану исправу о стручној спреми, као и предајом туженом фалсификоване дипломе учинио повреду радне обавезе и непоштовање радне дисциплине. Одлучујући о приговору застарелости из члана 184. Закона о раду, првостепени суд је сматрао да је у овом случају реч о продуженој повреди радне обавезе, због чега није протекао објективни рок застарелости прописан наведеном одредбом закона, као и да није протекао ни субјективни рок застарелости, јер је тужени сазнао за чињенице које су основ за давање отказа из дописа школе од 17.02.2017. године, које је примио 06.03.2017. године, а решење о отказу је донето 16.05.2017. године.

Одлучујући о жалби тужиоца другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и усвојио захтев тужиоца, применом члана 184. Закона о раду. Другостепени суд је сматрао да је запослени предајом послодавцу фалсификоване дипломе средње школе послодавца довео у заблуду у погледу степена стручне спреме и да је на тај начин учинио свршену повреду радне обавезе и радне дисциплине, у којој ситуацији објективни рок за давање отказа уговора о раду од стране послодавца треба рачунати од дана закључења уговора о раду са степеном стручне спреме у погледу које је запослени послодавца довео у заблуду, па с обзиром да је између странака закључен уговор о раду 01.04.2002. године, на основу кога је тужилац код туженог засновао радни однос са четвртим степеном стручне спреме, са занимањем техничар друмског саобраћаја, на пословима ..., а да је до доношења спореног решења о отказу уговора о раду 04.05.2017. године, протекао објективни рок из члана 184. став 1. Закона о раду, то је закључио да је спорно решење о отказу уговора о раду незаконито, са којих разлога је преиначио првостепену пресуду и усвојио захтев тужиоца.

По оцени Врховног касационог суда, основано се наводима ревизије оспорава правилност примене материјалног права.

Чланом 14. ставом 1. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр.70/2001 и 73/2001), који се примењивао у време закључења уговора о раду од 01.04.2002. године, који уговор је закључен на основу фалсификоване дипломе о стеченом положеном матурском испиту Саобраћајно техничке школе у Земуну, било је прописано да је запослени дужан да обавести послодавца, пре закључења уговора о раду, о свом здравственом стању или другим околностима које битно утичу на обављање послова за које заснива радни однос или могу да угрозе живот и здравље других лица, док је ставом 3. истог члана прописано, да у случају да запослени не поступи у складу са ставом 1. овог члана, послодавац може запосленом да откаже уговор о раду. Чланом 16. ставом 3. истог закона, прописано је да је запослени дужан да, приликом заснивања радног односа, послодавцу достави документа којима се доказује испуњеност услова за рад.

Чланом 15. тачком 3) Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05, 75/14), који се примњује у време доношења спорног решења, прописано је да је запослени дужан да обавести послодавца о битним околностима које утичу или би могле да утичу на обављање послова утврђених уговором о раду. Чланом 26. ставом 1. истог закона прописано је да је кандидат дужан да, приликом заснивања радног односа, послодавцу

достави исправе и друге доказе о испуњености услова за рад на пословима за које заснива радни однос, утврђених правилником. Чланом 179. ставом 3. тачком 6) прописано је, да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који не поштује радну дисциплину, и то ако је дао нетачне податке који су били одлучујући за заснивање радног односа, а тачком 8) ако не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца. Чланом 184. ставом 1. истог закона, прописано је да отказ уговора о раду из члана 179. тач. 1) и став 2. и 3. овог закона послодавац може дати запосленом у року од шест месеци од дана сазнања за чињенице које су основ за давање отказа, односно у року од годину дана од дана наступања чињеница које су основ за давање отказа.

Из напред цитираних одредби Закона о раду који се примењивао у време закључења уговора о раду од 01.04.2002. године и који се примењује у време доношења спорног решења следи, да послодавац може отказати уговор о раду запосленом ако му је овај дао нетачне податке који су били одлучујући за заснивање радног односа. Одлучујући подаци тичу се стручне спреме, односно образовања, радне способности, радног искуства, положеног стручног испита и других посебних услова од којих зависи успешно обављање послова за које се запослени прима. Код утврђеног да је тужилац засновао радни однос код туженог на неодређено време 20.04.2000. године, на пословима ... са четвртим степеном стручне спреме и занимањем техничар друмског саобраћаја, да је тужилац приликом заснивања радног односа туженом доставио фалсификовану диплому о стеченом положеном матурском испиту Саобраћајно техничке школе у Земуну од 31.01.2000. године, на основу које су странке касније закључиле уговор о раду 01.04.2002. године, којим је тужилац распоређен на исте послове за које је предвиђена стручна спрема СС/IV, друштвене или техничке струке, то се не може прихватити као правилан закључак другостепеног суда да је спорно решење о отказу уговора о раду незаконито, јер је тужилац користећи фалсификовану диплому поступио супротно наведеним одредбама Закона о раду, будући да је туженом доставио нетачне податке који су били одлучујући за закључење уговора о раду 01.04.2002. године, којим је тужилац распоређен на послове за које је предвиђена стручна спрема СС/IV, друштвене или техничке струке, са којих разлога се понашање тужиоца који је туженом предао фалсификовану диплому о свом стручном образовању сматра таквим понашањем због којег тужилац не може да настави рад код туженог, односно његово понашање је такво да не може да настави рад код туженог, који отказни разлог је прописан чланом 179. ставом 3. тачком 6. и 8. Закона о раду, који се примењује у време доношења спорног решења, а који отказни разлог је био прописан и Законом о раду који се примењивао у време када је тужилац туженом предао фалсификовану диплому. Предаја неверодостојне (фалсификоване) дипломе о стеченом образовању, као доказ о испуњености услова за заснивање радног односа, представља повреду радне обавезе у продуженом трајању, па како је тужилац предајом фалсификоване дипломе туженог довео у заблуду у погледу чињенице о стручној спремности и у заблуди га одржавао све време трајања радног односа закљученог на основу такве дипломе, то се ради о продуженој повреди радне обавезе, и како је тужени, одмах по сазнању да је диплома тужиоца фалсификована тужиоцу доставио упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду од 20.04.2017. године, а након тога отказао уговор о раду решењем од 16.05.2017. године, то објективни рок за отказ уговора о раду прописан чланом 184. Закона о раду није протекао.

Имајући у виду напред наведено, односно да је другостепени суд на потпуно и правилно утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право, то је Врховни касациони суд преиначио другостепену одлуку, одбио жалбу тужиоца, као неосновану и потврдио првостепену пресуду, са којих разлога је одлучено као у ставу првом изреке, применом члана 416. став 1. ЗПП.

Одлука о трошковима поступка, донета је на основу члану 165. став 2. ЗПП, с обзиром да је тужени успео у поступку по ревизији, са којих разлога је обавезан тужилац да туженом на име трошкова поступка по ревизији плати 66.000,00 динара и са којих разлога је одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа - судија
Слађана Накић Момировић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић